

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 34Csp/130/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204851
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Uhrinovský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123204851.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Petrom Uhrinovským, PhD. v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, zast. Remedium Legal, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, proti žalovanému A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D. E., o zaplatenie 1.143,10 EUR spolu s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamieťa.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Obchodná spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzska republika, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, ako veriteľ a právny predchodca žalobcu (ďalej aj ako „právny predchodca žalobcu“) sa žalobou doručenou súdu dňa 17.5.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.143,10 EUR spolu s príslušenstvom a nahradenia trov konania.

1.1. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že dňa 08.06.2020 právny predchodca žalobcu uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej aj ako „Zmluva 1“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky v celkovej výške 558,96 EUR (ďalej aj ako „Úver 1“). Do dňa podania žaloby neuhradil žalovaný titulom poskytnutého Úveru 1 žiadnu časť dlhu. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 05.01.2021 mimoriadnu splatnosť Úveru 1. Žalovaný má teda voči žalobcovi k dňu podania žaloby titulom Úveru 1 neuhradené záväzky po splatnosti v celkovej výške 625,42 EUR (558,96 EUR z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 48,46 EUR z titulu dlžných úrokov z úveru; 18,00 EUR z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem tejto sumy žalobca požadoval aj zaplatenie úrokov z dlžnej úverovej istiny a úrokov z omeškania.

1.2. Dňa 09.06.2020 právny predchodca žalobcu uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej aj ako „Zmluva 2“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky v celkovej výške 455,90 EUR (ďalej aj ako „Úver 2“). Do dňa podania žaloby neuhradil žalovaný titulom poskytnutého Úveru 2 žiadnu časť dlhu. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 05.01.2021 mimoriadnu splatnosť Úveru 2. Žalovaný má teda voči žalobcovi k dňu podania žaloby titulom Úveru 2 neuhradené záväzky po splatnosti v celkovej výške 517,68 EUR (455,90 EUR z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 48,46 EUR z titulu

dĺžných úrokov z úveru; 18,00 EUR z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem tejto sumy žalobca požadoval aj zaplatenie úrokov z dlžnej úverovej istiny a úrokov z omeškania.

1.3. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.6.2023 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom (ďalej aj ako „Zmluva o postúpení“) bola pohľadávka voči žalovanému z titulu Zmluvy 1 a Zmluvy 2 (ďalej spoločne aj ako „Zmluvy“) postúpená žalobcovi, o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 11.7.2023 (ďalej aj ako „Oznámenie o postúpení“).

2. Nakoľko k postúpeniu pohľadávky uplatnenej v tomto konaní došlo po podaní žaloby, tak súd procesným postupom podľa § 80 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „CSP“) pripustil zmenu právneho predchodcu žalobcu, na miesto ktorého vstúpil žalobca.

3. Súd po podaní žaloby vyzval žalobcu aby súdu uviedol a preukázal (-) spôsob posúdenia schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver, (-) spôsob preverenia príjmu žalovaného (bonitu) pred uzavretím predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a (-) splnenie zákonných podmienok pre zosplatenie úveru.

3.1. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 2.6.2023 uviedol, že uviedol že schopnosť žalovaného splácať Úver 1 a Úver 2 (ďalej spoločne aj ako „Úvery“) posudzoval samostatne na základe informácii o konkrétnom žiadateľovi a jeho finančnej situácii uvádzaných pri žiadosti o Úvery, a to automatizovaným systémom posúdenia žiadosti, ktoré je nastavené tak, aby boli preverené všetky informácie prostredníctvom internetových stránok, pričom sa využívajú najmä stránky telekomunikačných spoločností, obchodný register, živnostenský register, kontrola OP na stránke Ministerstva vnútra SR, či nie je evidovaný ako stratený alebo odcudzený, v úverovom registeri SOLUS, NRKI a overenie v Sociálnej poisťovni.

3.2. Žalobca ďalej v podaní doručenom súdu dňa 21.2.2024 uviedol, že veriteľ je povinný pred poskytnutím úveru vypočítať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 7 ods. 19 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Zákon o spotrebiteľských úveroch“)), z údajov podľa § 7 ods. 20 Zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom jeho výsledná hodnota nesmie prekročiť hodnotu 1. Metodiku výpočtu limitu ukazovateľa schopnosti splácať stanovilo opatrenie v ust. § 2 ods. 1, pričom vzorec na jej výpočet je nasledovný: výdavky (V) / príjem (P) – náklady na zabezpečenie základných životných potrieb(N). Vo vzťahu k Úveru I je podľa výpočtu žalobcu limit ukazovateľa schopnosti splácať = $(0+16,42)/(580 -210,20-70) = 0,05$. Vo vzťahu k Úveru II je podľa výpočtu žalobcu limit ukazovateľa schopnosti splácať = $(16,42+14,10)/(580 -210,20-70) = 0,10$. Na preukázanie ním tvrdených skutočností predložil súhrn posúdenia bonity žalovaného zo systému postupcu, ktorý obsahuje aj údaje z dopytu do úverového registra a sociálnej poisťovne.

4. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 8.6.2023, avšak do dňa rozhodnutia vo veci samej sa k nej žiadnym spôsobom nevyjadril.

5. V zmysle § 177 ods. 1 v spojení s § 297 CSP súd na prejednanie tohto sporu nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo 7.3.2024 (ďalej aj ako „Pojednávanie“).

6. Z písomných vyjadrení žalobcu, Pojednávania a vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, súd zistil nižšie uvedený skutkový stav.

6.1. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu 1, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý Úver 1 vo výške 558,96 EUR, ktorý sa zaviazal splácať v 48 mesačných splátkach po 16,42 EUR, pri ročnej úrokovej sadzbe 18 % (RPMN 19,56 %), a to až do celkovej sumy Úveru 1 vo výške 788,16 EUR, pričom prvá splátka bola dohodnutá na deň 15.7.2020.

6.2. Listom zo dňa 11.1.2021 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť Úveru 1 a vyčíslil žalovanému dlh v celkovej výške 625,42 EUR, pričom ho doručil žalovanému dňa 15.1.2021.

6.3. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu 2, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý Úver 2 vo výške 455,90 EUR, ktorý sa zaviazal splácať v 48 mesačných splátkach po 13,39 EUR, pri ročnej úrokovej sadzbe 18 % (RPMN 19,55 %), a to až do celkovej sumy Úveru 2 vo výške 642,72 EUR, pričom prvá splátka bola dohodnutá na deň 15.7.2020.

6.4. Listom zo dňa 11.1.2021 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť Úveru 2 a vyčíslil žalovanému dlh v celkovej výške 517,68 EUR, pričom ho doručil žalovanému dňa 15.1.2021.

6.5. Z vyjadrenia žalobcu vyplýva, že žalovaný nezaplatil žalobcovi titulom poskytnutých Úverov ani len časť zo svojho dlhu.

6.6. Žalobca posúdil schopnosť žalovaného splácať Úvery, ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalovaný mu uviedol základné informácie týkajúce sa jeho čistého mesačného príjmu a jeho mesačných výdavkov (spôsob bývania, počet vyživovaných detí, nájomné a pod.). Žalobca zobral v úvahu najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a účel spotrebiteľského úveru, avšak na preukázanie týchto tvrdení nepredložil súdu žiaden dôkaz. Vo vzťahu k Úveru I je podľa výpočtu žalobcu limit ukazovateľa schopnosti splácať = $(0+16,42)/(580-210,20-70) = 0,05$. Vo vzťahu k Úveru II je podľa výpočtu žalobcu limit ukazovateľa schopnosti splácať = $(16,42+14,10)/(580-210,20-70) = 0,10$.

6.7. Žalobca predložil súdu súhrn z inertného posúdenia bonity žalovaného zo systému právneho predchodcu žalobcu, ktorý obsahuje podľa jeho vyjadrenia aj údaje z dopytu do úverového registra a sociálnej poisťovne. Uvedená listina je však bez datovania a nie je z nej zrejme, kto ju vyhotovil. Ide v podstate len o akúsi tabuľku, ktorej údaje nie sú žiadnym spôsobom verifikovateľne. Z predmetného prehľadu pritom ani nie je zrejme, z akého vymeriavacieho základu vychádzal dopyt. Žalobca ďalej súdu už na preukázanie týchto tvrdení nepredložil žiaden iný dôkaz.

6.8. Súd sa stotožňuje s názorom žalobcu, že posúdenie skúmanie bonity žalovaného je skutkovú otázkou, avšak nesúhlasí s jeho záverom, že ak to žalovaný výslovne nepoprie, tak si je súd povinný v zmysle § 151 ods. 1 CSP tieto tvrdenia v konaní osvojiť ako zistený skutkový stav. V tomto smere poukazuje súd na § 295 CSP, v zmysle ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Citované ustanovenie § 295 CSP predstavuje jedno z kľúčových ustanovení prelamujúce dispozičný princíp v civilnom procese s cieľom poskytnúť spotrebiteľovi čo najväčšiu mieru ochrany jeho práv garantovaných hmotným právom.

6.9. Titulom Zmluvy o postúpení postúpil právny predchodca žalobcu pohľadávku, ktorú si žalobca uplatňuje v tomto konaní (pohľadávka voči žalovanému z Úverov).

7. Na vyššie zistený a opísaný skutkový stav súd aplikoval tieto právne normy a zmluvné dojednania strán sporu platné a účinné k dňu vyhlásenia tohto rozsudku, ak ďalej nie je uvedené inak (zistil nižšie uvedený právny stav): (-) § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), (-) § 39 Občianskeho zákonníka, (-) § 41 Občianskeho zákonníka, (-) § 52 Občianskeho zákonníka, (-) § 53 Občianskeho zákonníka, (-) § 524 až 530 Občianskeho zákonníka, (-) § 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 7 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

8. V zmysle zisteného skutkového a právneho stavu súd takto vec právne posúdil a rozhodol nižšie uvedeným spôsobom a na základe nižšie uvedených úvah.

9. V civilnom procese platí tzv. prejednacía zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady, vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce je tak výlučne vecou strán a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu ten skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie

na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to, čo strany nepredložia, nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Stranám teda hrozí pri nesplnení dôkaznej povinnosti a pri neunesení dôkazného bremena, nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej. Dôkazné bremeno je teda inštitútom procesného práva, ktoré stíha toho účastníka, v ktorého záujme je aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená bola v konaní skutočne preukázaná. Pravým zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu vydať rozhodnutie i v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť pre spor rozhodná dokázaná nebola, teda keď si súd nemôže urobiť záver o tom, že určitá skutočnosť je alebo nie je pravdivá.

10. Súd vyhodnotil vzťah žalobcu a žalovaného založený titulom Zmluvy ako vzťah spotrebiteľský, a teda naň aplikoval všetky ustanovenia platných právnych predpisov vzťahujúce sa na úpravu takýchto vzťahov.

11. Súd považoval Zmluvu za platné uzatvorenú, avšak dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu si nesplnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ako veriteľ pri uzatvorení Zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať Úver.

12. Právny predchodca žalobcu posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver tým spôsobom, že záväzky žalovaného si mal overiť dopytom do úverového registra a príjem si overil z interných zdrojov. Toto svoje tvrdenie však relevantným spôsobom nepreukázal. Súhrn z inertného posúdenia bonity žalovaného zo systému právneho predchodcu žalobcu nepovažuje súd za riadne preukázanie žalobcových tvrdení, nakoľko údaje v ňom uvedené nie sú žiadnym spôsobom verifikovateľne. Ostatné relevantné údaje a príjmovej a výdavkovej strane rozpočtu žalovaného už žalobca žiadnym spôsobom nezisťoval.

13. V zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch bol pritom právny predchodca žalobcu povinný pred uzatvorením Zmluvy posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver, pričom bol povinný zobrať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytol Úver, jeho výšku, príjem žalovaného a aj účel Úveru.

14. Vo všeobecnosti možno uviesť, že zmyslom a účelom dotknutého ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ jeho existujúcu situáciu, najmä jeho príjmy a výdavky, tak aj skutočností, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať, napríklad predpokladaný príjem a podobne. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu Zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie veriteľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme najmä ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplne, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezavaruje veriteľovi konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov domáci rozpočet, a to tak stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Preskúmať jeho konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, vyživiť podobnosť a podobne. Analýza iba niektorých zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

15. Vo vzťahu k povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver súd poukazuje aj na všeobecne akceptovanú judikatúru, a to napr. Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 19CoCsp/14/2022 zo dňa 30. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 22CoCsp/19/2022 zo dňa 28. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/171/2016 zo dňa 27. októbra 2016, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/72/2017 zo dňa 26. októbra 2017, pričom v zmysle uvedenej judikatúry vyplývajú tieto závery: Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. (...) Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatelný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke. (...) Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti.

16. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobca nijako nepreukázal, že by právneho predchodcu žalobcu zaujímalá bonita žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Právny predchodca žalobcu sa obmedzil len na tvrdenie žalovaného, ktoré mu však žalovaný ani žiadnym spôsobom nepreukázal a na inertné zisťovanie príjmu žalovaného. Žalobca už ďalej nezískaval informácie zo žiadnych iných relevantných zdrojov.

17. Pre naplnenie dikcie § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch pritom nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Pokiaľ veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver.

18. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca neuviedol žiadne relevantné skutočnosti o skúmaní schopnosti žalovaného splácať Úver a ani súdu žiadne relevantné doklady o predmetnom skúmaní nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity žalovaného právny predchodca žalobcu nepostupoval. Nezaujímal ho overenie príjmov a ani samotné výdavky žalovaného, a to najmä to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie Úverov.

19. Bolo pritom základnou povinnosťou právneho predchodcu žalobcu vo vzťahu k bonite žalovaného získať informácie od neho priamo a v jeho súčinnosti, a následne takto získané informácie zhromaždiť,

vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa pritom považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spôsob, akým právny predchodca žalobcu posudzoval schopnosť žalovaného splácať Úver, nebol podľa názoru súdu spôsobilý objektívne vytvoriť pravdivý obraz o žalovaného finančnej situácii, a teda došlo k hrubému porušeniu základnej povinnosti právneho predchodcu žalobcu posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver.

20. Súd vzhľadom na vyššie uvedené teda vyhodnotil predčasné zosplatnenie Úverov ako neúčinné, nakoľko v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je zákonným dôsledkom porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou aj to, že žalobca nie je oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a (a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a (b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

22. Z citovaného ustanovenia § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských teda vyplýva, že právny predchodca bol oprávnený postúpiť práva vyplývajúce zo Zmlúv (postúpiť pohľadávky z Úverov) mimo iného za predpokladu, že pohľadávka je po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23. Keďže súd dospel k záveru, že právny úkon „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 42785943220001“ zo dňa 11.1.2021 (predčasné zosplatnenie Úveru 1) je neplatný a neúčinný, a teda nespôsobuje zákonom predpokladané následky, ako napr. aj to, že pohľadávka z Úveru 1 sa nestala splatnou, tak žalovanému zostalo zachované právo splácania Úveru 1 v splátkach, a zároveň konečný termín splatnosti Úveru 1 bol v zmysle Zmluvy dohodnutý na deň 15.6.2024, ktorý ešte ani nenastal, a tak nedošlo ani k platnému a účinnému postúpeniu pohľadávky z Úveru 1 titulom Zmluvy o postúpení, resp. právny predchodca žalobcu nebol oprávnený podľa platných právnych predpisov postúpiť práva vyplývajúce zo Zmluvy 1 na žalobcu.

24. Taktiež súd dospel k záveru, že právny úkon „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 42785943220002“ zo dňa 11.1.2021 (predčasné zosplatnenie Úveru 2) je neplatný a neúčinný, a teda nespôsobuje zákonom predpokladané následky, ako napr. aj to, že pohľadávka z Úveru 2 sa nestala splatnou, tak žalovanému zostalo zachované právo splácania Úveru 2 v splátkach, a zároveň konečný termín splatnosti Úveru 2 bol v zmysle Zmluvy dohodnutý na deň 15.6.2024, ktorý ešte ani nenastal, a tak nedošlo ani k platnému a účinnému postúpeniu pohľadávky z Úveru 2 titulom Zmluvy o postúpení, resp. právny predchodca žalobcu nebol oprávnený podľa platných právnych predpisov postúpiť práva vyplývajúce zo Zmluvy 2 na žalobcu.

25. Pokiaľ teda právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávky z Úverov a Zmlúv na žalobcu, tak konal v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto je Zmluva o postúpení neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom), pričom došlo aj k porušeniu § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu. Žalobca tým pádom nemohol ani platné nadobudnúť pohľadávku z Úverov a Zmlúv, a tak vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

26. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a podľa zásady úspechu v spore. Úspech žalovaného predstavoval plný úspech, a preto by mal žalovaný vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Nakoľko však žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, tak súd nárok na náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané a treba ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu tohto rozsudku je možné vykonať podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.